

AAI-001-001433

Seat No. _____

B. A. (CBCS) (Sem. IV) Examination

April / May – 2016

Sanskrit : Paper-IX
(Sahitya Shastra) (CORE)
(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001433

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના/Instruction :

દરેક પ્રશ્નના જવાબો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવાના રહેશે.

Write answers of all questions in main answer sheet.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તરમાં ચાર વિકલ્પોમાંથી કોઈપણ એક વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો : ૨૦

1 Select any **one** answer out of **four** options and write : 20

(૧) 'કાવ્યપ્રકાશ' કેટલા ઉલ્લાસોમાં વિભક્ત છે ?

- (A) ૪ (B) ૬
(C) ૮ (D) ૧૦

(1) In how many chapters Kavyaprakash is divided ?

- (A) 4 (B) 6
(C) 8 (D) 10

(૨) 'કાવ્યપ્રકાશ' કયા પ્રકારનો ગ્રંથ છે ?

- (A) સાહિત્યિક (B) ઐતિહાસિક
(C) પૌરાણિક (D) કાવ્યશાસ્ત્રીય

(2) Which type of the work Kavyaprakash is ?

- (A) Literary (B) Historical
(C) Pauranic (D) Poetics

- (૩) 'કાવ્યપ્રકાશ'ના દ્વિતીય ઉલ્લાસનું નામ શું છે ?
- (A) શબ્દાર્થ સ્વરૂપ નિર્ણય
(B) અર્થવ્યંજના નિર્ણય
(C) શબ્દસ્વરૂપ નિર્ણય
(D) અર્થસ્વરૂપ નિર્ણય
- (3) What is the title of second chapter of Kavyaprakash ?
- (A) Sabdarth Swarup Nirnaya
(B) Arthvyanjana Nirnaya
(C) Shabdswarup Nirnaya
(D) Arthswarup Nirnaya
- (૪) મમ્મટ અનુસાર શબ્દના કેટલા પ્રકારો છે ?
- (A) ૨ (B) ૩
(C) ૪ (D) ૫
- (4) According to Mammata how many type of a word ?
- (A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5
- (૫) શબ્દશક્તિના કેટલા પ્રકારો છે ?
- (A) ૩ (B) ૪
(C) ૫ (D) ૬
- (5) Give the types of શબ્દશક્તિ: ?
- (A) 3 (B) 4
(C) 5 (D) 6
- (૬) તાત્પર્યશક્તિને કોણ સ્વીકારે છે ?
- (A) અન્વિતાભિધાનવાદીઓ
(B) અભિહિતાન્વયવાદીઓ
(C) સમાજવાદીઓ
(D) ન્યાયવાદીઓ
- (6) Who accepts the તાત્પર્યશક્તિ: ?
- (A) અન્વિતાભિધાનવાદિન:
(B) અભિહિતાન્વયવાદિન:
(C) સમાજવાદિન:
(D) ન્યાયવાદિન:

- (6) લક્ષણના આધારભૂત શબ્દને શું કહેવાય ?
 (A) વાયક (B) સંજ્ઞિક
 (C) લાક્ષણિક (D) વ્યંજક
- (7) Which term is used for basic sence of લક્ષણ ?
 (A) Vachak (B) Sangyik
 (C) Laxanik (D) Vyanjak
- (૮) વ્યંજના વ્યાપારયુક્ત શબ્દ કોને કહેવાય ?
 (A) સંજ્ઞક (B) લક્ષક
 (C) વ્યંજક (D) વાયક
- (8) Which term is used for વ્યજ્જનાવ્યાપાર ?
 (A) Sangnyk (B) Laxak
 (C) Vyanjak (D) Vachak
- (૯) સંકેતિત અર્થ એટલે શું ?
 (A) જે ક્યારેક જ અર્થ આપે
 (B) નિત્ય અર્થ આપે
 (C) આડકતરી રીતે અર્થ આપે
 (D) સાક્ષાત સીધી રીતે અર્થ આપે
- (9) What is meant by સંકેતિત અર્થ: ?
 (A) It give meaning rarely
 (B) Always give the meaning.
 (C) Give the meaning indirectly
 (D) Gives the meaning on the time
- (૧૦) મમ્મટ સંકેતવિષયક કયા વાદને માન્ય રાખે છે ?
 (A) વ્યક્તિવાદ (B) જાતિવાદ
 (C) અપોહવાદ (D) જાત્યાદિવાદ
- (10) Which kind of theory about sanketa that Mammata accepts ?
 (A) Vyaktivad (B) Jativad
 (C) Apohvad (D) Jatyadivad

(૧૧) ક્વ સૂર્યપ્રભવો વંશઃ સાગરમ્ ॥ કયા અલંકારનું ઉદાહરણ છે ?

- (A) ઉપમા (B) નિદર્શના
(C) સમાસોક્તિ (D) વ્યાજોક્તિ

(11) ક્વ સૂર્યપ્રભવો વંશઃ સાગરમ્ ॥ Which type of figure of speech is this ?

- (A) ઉપમા (B) નિદર્શના
(C) સમાસોક્તિ (D) વ્યાજોક્તિ

(૧૨) ડિમ્બાદે શબ્દનો અર્થ

- (A) બાળક વગેરે (B) પાલક વગેરે
(C) પોષક વગેરે (D) નાશક વગેરે

(12) Meaning of the term ડિમ્બાદે:

- (A) Balak etc (B) Palak etc
(C) Poshak etc (D) Nashak etc

(૧૩) વિશેષ અલંકાર કેટલા પ્રકારનો છે ?

- (A) ૨ (B) ૩
(C) ૪ (D) ૫

(13) How many types of the figure of speech 'વિશેષ' is ?

- (A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5

(૧૪) વ્યાજોક્તિ શબ્દનો અર્થ શું થાય ?

- (A) કાલ્પનિક બહાનું (B) સત્ય બહાનું
(C) બહાનું (D) હકીકત

(14) What is the meaning of વ્યાજોક્તિ: ?

- (A) Kalpanik Bahanu (B) Satya Bahanu
(C) Bahanu (D) Hakikat

(૧૫) વાગ્દેવતાનો અવતાર કોણ મનાય છે ?

- (A) મમ્મટ (B) દંડી
(C) વિશ્વનાથ (D) આનંદવર્ધન

(15) Who is considered as the incarnation of વાગ્દેવતા ?

- (A) Mammatt (B) Dandi
(C) Vishavanath (D) Anandvardhan

- (૧૬) દસમા ઉલ્લાસમાં મુખ્ય કયો વિષય ચર્ચિત છે ?
- (A) છંદ (B) અલંકાર
(C) રસ (D) ઉદાહરણ
- (16) Which subject is discussed in 10th chapter of Kavyaprakash ?
- (A) Chanda (B) Alankar
(C) Ras (D) Udaharan
- (૧૭) ગૌણી લક્ષણાના કેટલા પ્રકારો છે ?
- (A) ૨ (B) ૩
(C) ૪ (D) ૫
- (17) Give the types of ગૌણી લક્ષણા.
- (A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5
- (૧૮) લક્ષણા પ્રવૃત્ત થવા માટેની કેટલી શરતો છે ?
- (A) ૨ (B) ૩
(C) ૪ (D) ૫
- (18) How many conditions are there formulating લક્ષણા ?
- (A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5
- (૧૯) કયા અલંકારમાં શ્લિષ્ટ વિશેષણોથી અન્ય વિશે કથન થાય છે ?
- (A) વિશેષોક્તિ (B) સમાસોક્તિ
(C) વ્યાજોક્તિ (D) નિદર્શના
- (19) In which kind of figure of speech whatever told about the other by run oriented adjectives.
- (A) વિશેષોક્તિ (B) સમાસોક્તિ
(C) વ્યાજોક્તિ (D) નિદર્શના
- (૨૦) 'લક્ષણા તેન ષડ્વિધા' કાવ્યપ્રકાશના કયા ઉલ્લાસમાં આવે છે ?
- (A) પહેલા (B) બીજા
(C) ત્રીજા (D) દસમા
- (20) લક્ષણા તેન ષડ્વિધા In which chapter of Kavyaprakash this sentence comes ?
- (A) 1st (B) 2nd
(C) 3rd (D) 10th

- २ लक्षणांनी व्याख्या आपी, तेना प्रकारो यर्यो. १०
 2 Giving the definition of 'लक्षणा' discuss the type of 'लक्षणा'. 10

अथवा / OR

- २ संकेत विषयक विविध भतोनी यर्या करो. १०
 2 Discuss the संकेत. 10

- ३ 'आर्थीव्यंजना' पर सविस्तर नोध लपो. १०
 3 Write a detailed note – आर्थीव्यंजना. 10

अथवा / OR

- ३ अभिहितान्वयवादः यर्यो. १०
 3 Discuss fully अभिहितान्वयवादः. 10

- ४ (अ) नीयेनाभांथी कोर्यपण भे अलंकारो उदाहरण आपी समजावो : ८
 4 (a) Discuss any **two** figures of speech with example : 8

- (१) विभावना
 (२) स्वभावोक्तिः
 (३) अर्थान्तरन्यासः
 (४) व्याजस्तुतिः

- (ब) नीयेनाभांथी कोर्यपण भे अलंकारो कारणो आपी समजावो. ८

- (b) Explain any **two** Alankaras with reason. 8

- (१) कर्पूर इव दग्धोऽपि शक्तिमान् यो जने जने ।
 नमोस्त्ववार्यवीर्याय तस्मै मकरकेतवे ॥
 (२) लब्ध्वा तव बाहुस्पर्शं यस्याः स कोऽप्युल्लासः ।
 जयलक्ष्मीस्तव विरहे न खलूज्ज्वला दुर्बला ननु सा ॥
 (३) क्व सूर्यप्रभवो वंशः क्व चाल्पविषया मतिः ।
 तितीर्षुर्दुस्तरं मोहादुडुपेनास्मि सागरम् ॥
 (४) गृहिणी सचिवः सखी मिथः प्रियशिष्या ललिते कलाविधौ ।
 करुणाविमुखेन मृत्युना हरता त्वां वद किं न मे हतम् ॥

- ५ नीयेनाभांथी कोऽपिषा ढे सविस्तर सभज्ञावो : १४
- 5 Write critical notes on any two of the following : 14
- (१) सर्वेषां प्रायशोऽर्थानां व्यंजकत्वमपीष्यते ।
- (२) काकुर्ध्वनेर्विकारः ।
- (३) पीनो देवदत्तः दिवा न भुङ्कते । इत्यत्र च रात्रिभोजनं न लक्ष्यते ।
- (४) न चैषापह्नुतिः, प्रकृताप्रकृतोभयनिष्ठस्य साम्यस्येहासंभवात् ।
-